

DE SOCIALE KRACHT VAN EEN FOTO(GRAAF)

Charleroi

Zo'n keer of dertig per jaar rijd ik door Charleroi, op weg naar een plek iets zuidelijker of terug naar huis. En telkens denk ik aan de 'verkiezing' die *de Volkskrant* begin 2008 organiseerde naar de lelijkste plek op aarde. Charleroi won, Almere kreeg de twijfelachtige eer de lelijkste plek in Nederland te zijn. Ook het Vlaamse weekblad *Humo* hielp vorig jaar niet echt met een artikel onder de veelzeggende titel 'Charleroi, hoofdstad van Walbanië'. En wat ik zie op die ritjes door Charleroi bevestigt dat beeld: weinig kleur, zware industrie letterlijk om de hoek van het stadscentrum, veel zeer zichtbare armoede. Weinig redenen om vrolijk van te worden.

De Vlaamse fotograaf Stephan Vanfleteren is al enkele decennia gefascineerd door Charleroi. Al zo'n kwart eeuw heeft hij een haat-liefdeverhouding met de stad en komt hij er regelmatig. En wat doen je dan als sociaal bewogen fotograaf: je maakt er een fotoreeks over. In zijn eigen stijl, in de voetsporen van Sebastião Salgado (bijvoorbeeld *Workers*, 1993) en Bill Owens (zoals in *Suburbia*, 1973), in zwart-wit. Kleurloos als de stad zou je dan denken, maar van een zeldzame pracht. Zowel de stad, de industrie als haar bewoners worden op een integere manier in beeld gebracht. Hoopvol ook, en ondersteunend. Heel anders dan de

foto's van de Italiaan Giovanni Troilo die eerder dit jaar een prijs kreeg voor zijn foto's van de stad, maar die nadien moest inleveren omdat het geënsce-neerd werk was. Bij Vanfleteren raakt de echtheid je op volle kracht. Sinds een jaar of honderd geleden het opbouw-werk ontstond, denken we daarbij aan opbouwwerkers. Vanfleteren laat zien dat ook een foto(graaf) aan sociaal werk kan doen. In zijn foto's merk je ook de professionaliteit van de fotograaf. Kleur is niet nodig, in zwart-wit valt zo veel meer te vertellen. Scherpstelling is ook niet altijd nuttig, een vage foto kan krachtiger zijn.

De foto's van Stephan Vanfleteren hebben mijn impressie van Charleroi herijkt. Toen ik er vorige week doorheen reed, dacht ik eerder aan zijn foto's dan aan de artikelen in *de Volkskrant* of *Humo*. Het boek doet de foto's helaas maar beperkt recht. Er is gekozen voor een te klein formaat (tussen A4 en A5 in). Dat is prima voor een boek vol tekst, maar hier zijn 240 van de 256 pagina's gevuld met foto's. En die vragen om ruimte. Ik had liever het dubbele betaald voor hetzelfde boek op A3-formaat. Maar niet getreurd, de tentoonstelling in het fotomuseum loopt nog tot begin december. Allen daarheen. En daarna Charleroi-stad in!

FOTOGRAAF Stephan Vanfleteren
UITGEVER Hannibal
PRIJS € 35,-
PAGINA'S 256
ISBN 978 94 9208 141 4